

Osjećalo se da Mato Leščan voli muziku ovog obnovitelja francuske glazbe i izvanrednog orguljaša improvizatora, zato je izvedba ovog inače poznatog djela bila više nego izvrsna.

Iza Francka slijedila je Toccata u g molu F. Dugana, majstora hrvatskih orguljaša. Djelo je koncipirano stilom barokne polifonije obogaćene romantičnim harmonijama. Mato Leščan je ovdje dokazao punu umjetničku zrelost.

Za posljednje djelo svog koncerta odabrao je Mato Leščan Litanijsku Johana Alaina, francuskog orguljaša i herojskog mladića poginulog u drugom svjetskom ratu za obnovu svoje domovine.

Sin skladatelja Bernarda Alaina i brat glasovite orguljašice Marie-Claire, mnogo je obećavao novijoj orguljskoj literaturi. Ono što je ostavio pokazuje neobično živu duhu, koji se oduševljavao koralom i starijim načinima te modernom harmonijom punom oporosti i iznenađenja. Djelo je neobično snažno, te postavlja ne male zahtjeve na izvođača. Interpretacijom ovog djela Mato Leščan je ostavio svoje slušatelje pod dojmom velikog umjetničkog doživljaja.

Čestitamo prof. Matji Leščanu i zahvaljujemo za ovaj koncert sa željom da nas i slijedećeg tečaja obraduje ponovnim nastupom.

I. M.

Koncert I. Malinke (Zagrebačka katedrala, 14. 9. 1972.)

Svojim dosadašnjim koncertima, pa tako i ovim svojim posljednjim koncertom u zagrebačkoj katedrali, s. Imakulata Malinka je — kako izborom rasporeda, tako i ostvarenom izvedbom — potvrdila, da spada u red ozbiljnih i istaknutih orguljaša, koji dolaze u obzir ne samo za povremene nastupe u okviru pojedinih priredbi, nego i za redovite godišnje koncerte.

S. I. Malinka, rodom iz Nove Gradiške, studirala je u Zagrebu (Muzička škola P. Markovac te na Muzičkoj akademiji kod lani umrle prof. mr. Vlaste Hranilović) i na Papinskom institutu za crkvenu glazbu u Regensburgu, danas i sama djeluje kao prof. na Institutu za crkvenu glazbu u Zagrebu. Uz nastavnički rad razvila je i znatnu djelatnost kao koncertna orguljašica, priredivši niz uspješnih i zapaženih koncerata ne samo u raznim gradovima kod nas nego i u inozemstvu (Švicarska, Njemačka).

Rasporedi njenih koncerata često pokazuju širok raspon od starih majstora do suvremenih. Tako i na ovom svom koncertu počela je sa skladbama Hasslera, glavnog predstavnika protestantskog smjera u njemačkoj glazbi 16. stoljeća, slijedile su dvije skladbe istaknutog francuskog orguljaša iz 17. st. François Couperina (na žalost na rasporedu su navedene godine dvojice rođaka istog imena i prezimena, strica i nećaka — nećak je onaj najznatniji

iz te obitelji nazvan »le Grand« — a obojica su bili istaknuti orguljaši), a između tih djela našao se na rasporedu Adagio klasika Mozarta.

U prvom dijelu rasporeda slijedile su i skladbe dvojice suvremenih skladatelja, Larghetto iz Triptihona hrvatskog skladatelja i orguljaša Anđelka Klobučara i tri fuge iz ciklusa skladbi za orgulje na temu BACH Oskara Sigmunda, prof. na Institutu za crkvenu glazbu u Regensburgu, skladatelja koji pokazuje osobito zanimanje za hrvatske bilo skladbe bilo tekstove (Cesarić). Klobučarov Larghetto — iako moderno pisan — razmjerno je umjerenija njegova skladba, jer Klobučar u nekim svojim orguljskim skladbama pronalazi mnoge posve nove izražajne i zvukovne mogućnosti, koje suvremenom skladatelju pruža gotovo neiscrpivo bogatstvo orgulja, dok Sigmundove fuge pokazuju suvereno vladanje i oblikom i izražajem, uz smisao za bogatu zvučnost.

Drugi dio rasporeda, koji je slijedio gotovo bez odmora, donio nam je tri veće skladbe: Bio je to zanimljiv Preludij i fuga B. Brittena (Preludij je osobito lijep). Značajki skladana Fantazija i fuga u f molu našeg prerano umrlog A. Vidakovića, koja je izvedba ponovo potaknula misao o potrebi izdanja Vidakovićevih djela. Koncert je završen Bachovom veličanstvenom Passacagliom i fugom u c molu. To značajno djelo orguljske literature, veliko u svojoj zamisli, toliko raznoliko a ipak tako jedinstveno, cilj je i kamen kušnje mnogih orguljaša.

Taj bogati i raznoliki raspored, izveden gotovo bez predaha, predstavlja i velik napor, koji je vrsna orguljašica uspješno svladala. Posebno treba istaknuti njen smisao za registraciju — tu svojevrstnu instrumentaciju — kojom nastoji dočarati zvuk i mogućnosti glazbala u vrijeme nastanka pojedinih skladbi. I usprkos tome gotovo smo na čas požalili da u tom dijelu rasporeda ne dolaze do izražaja sve bogate mogućnosti koje orgulje pružaju, no za to je obilnu nadoknadu pružio daljnji tok rasporeda. Tu je došao do izražaja njen smisao za velike i logične gradacije, istaknuvši tako monumentalnost pojedinih skladbi.

Veoma dobar posjet znak je za njezinu majstorsku orguljsku koncertnu umjetnost.

(P.)

Majstori baroka

20. rujna o. g. u organizaciji Karitasa u Zagrebu, u crkvi sv. Marka održan je koncert pod nazivom »MAJSTORI BAROKA«.

Na programu su bila djela: Vitalija, Bacha, Händela i Telemana, koja su izveli mladi zagrebački umjetnici: Jesenka Tješić (orgulje), Valter Dešpalj (violončelo) Krešimir Matašin (klarinet), Aranka Štimatec (flauta), Zoran Brajša (flauta), Konstantin Iskra (fagot) i Veselinka Ančevska (sopran). Koncert je bio veoma dobro posjećen, a čist prihod bio je namijenjen za napuštenu dječicu Karitasa.

K. M.

II. Varaždinske barokne večeri (28. IX — 1. X 1972.)

Ako se prošetamo starim Varaždinom, neminovno ćemo zaključiti da je to grad baroka. Ova umjetnička epoha je ostavila ostvarenja na polju arhitekture, a i barokna glazba bila je omiljena Varaždincima, što je također i danas. To nam potvrđuju »Barokne večeri« koje su prošle godine po prvi put održane.

I ove jeseni Varaždin je ponovno pružio gostoprimstvo mnogim glazbenim umjetnicima i ljubiteljima ozbiljne glazbe. Program izvođen u četiri večeri bio je raznovrstan i vrijedan. Publika je provela ugodne trenutke u slušanju djela majstora baroka; domaćih: Julija Bajamontija, Amanda Ivančiča, Vinka Jelića, Antuna Sorkočevića, Ivana Šibenčanina; stranih: Corelia, Vivaldija, Händla, J. S. Bacha, J. Chr. Bacha i drugih.

Koncerti su održavani u koncertnoj dvorani Narodnog kazališta i u Isusovačkoj crkvi, a doživjeli su svoj puni uspjeh. Pod vodstvom renomiranog dirigenta Lovre Matačića prvu večer smo slušali Corelijev Concerto grosso u g molu i Sarabandu; J. S. Bachovu Muku po Mateju; J. Chr. Bachovu Sinfoniju br. 1 u B duru, Händlova Xerxesa u čijoj izvedbi se kao solista istakla mlada Marija Rožman, iznikla iz Varaždinske Muzičke škole. Prva večer nam je ostala u lijepoj uspomeni zahvaljujući dobroj izvedbi komornog studija zagrebačke filharmonije.

Ugodno iznenađenje za ovogodišnje posjetioce bila je svakako druga večer u kojoj je izveden oratorij Splićanina Julija Bajamontija »Prijenos sv. Dujma«, u novoj obradbi Anđelka Klobučara i režiji Antuna Celio-Cega, koji je bio također redatelj svečane premijere na Splitskim ljetnim igrama.

Svakako da treća večer ne zaostaje po raznovrsnosti izvedenih djela od prethodne večeri, a pečat je dao »Collegium musicum« iz Zagreba. Posebnu pažnju je privukla prazna večer arije »Ak' čudesa tražiš« Ivana Šibenčanina.

Kulminacija drugih varaždinskih baroknih večeri bio je završni koncert s izvedbom veličanstvenog djela svjetske glazbe, Händlovog »Messiasa«. Vodstvo nad mješovitim zborom i komornim orkestrom R T Zagreb i solistima Radmilom Bakočević (sopran), Nadom Puttar-Gold (mezzo-sopran), Zvonimirom Krnetićem (tenor) i Tugomirom Francom (bas) preuzeo je Vladimir Kranjčević. Na koncert smo pošli s mnogo očekivanja, no ona nisu u potpunosti bila ispunjena, jer je kvaliteta izvedbe bila prosječna.

Povodom »II. varaždinskih baroknih večeri« organizatori su upriličili izložbu »Lepoglavskog baroka« — na kojoj su prikazana neka od mnogobrojnih djela — iz lepoglavske pavlinske crkve, kojima se restauracijom pokušava vratiti prvobitni sjaj.

Na kraju želim podsjetiti da će Varaždin i idućih jeseni nastaviti svoju tradiciju i svatko će biti dobrodošao.

Cvetka Reiner

»Zaziv Duha Svetoga« na početku nove akademske godine na Katoličkom bogoslovnog fakultetu u Zagrebu

Zagrebački nadbiskup, hrvatski metropolit i Veliki kancelar Franjo Kuharić održao je 9. listopada o. g. »Zaziv Duha Svetoga« u zagrebačkoj Prvostolnici. Prisutni su bili studenti Katoličkog bogoslovnog fakulteta, polaznici Instituta za crkvenu glazbu, Katehetskog Instituta i Instituta za teološku izobrazbu laika. S nadbiskupom su koncelebrirali delegat za sjemeništa dr Josip Salač i profesori fakulteta. Hrvatsku pučku misu od A. Klobučara pjevao je zbor Instituta za crkvenu glazbu. Na orguljama je pratio sam skladatelj Anđelko Klobučar.

Poslije čitanja Evanđelja g. nadbiskup je naglasio ulogu Duha Svetoga u Crkvi. Krist je obećao a kasnije i poslao apostolima Duha Svetoga. Crkva je počela živjeti na Duhove. Crkva vođena Duhom Svetim ima svoj hod kroz povijest. Sada na početku nove školske godine potrebna je molitva da se može razumjeti bogatstvo vjere. Nadbiskup potiče prisutne da radosnom znatiželjom ulaze u božanski studij. Studij teologije mora s jedne strane sve više voditi u zajedništvo s Bogom, a s druge strane mora biti priprema za služenje Božjem narodu. Zato je potrebna sveta ozbiljnost, otvorenost, istinoljubivost, ljubav prema Bogu i Crkvi. Na kraju homilije, zamolivši pomoć Majke Božje, Veliki kancelar potiče studente na ispunjavanje svakidašnjih dužnosti i savjesnost u radu, a gospodu profesore na velikodušnost, ustrajnost i revnost u prenošenju znanja svojim slušačima.

Poslije Euharistijske žrtve svi prisutni skupili su se u Bogoslovskom sjemeništu u dvorani »Vijenac«, gdje je dekan fakulteta dr. Vjekoslav Bajsić inaugurirao novu akademsku godinu.

Najprije je 2-gl. zbor Instituta za crkvenu glazbu otpjevao »Zbor Hrvatica« iz opere »Porin« od Vatroslava Lisinskog. Zatim je dekan u svom inauguralnom govoru istaknuo nekoliko važnih momenata s kojima se u ovom trenutku povijesti susrećemo: važnost geografskog položaja naše domovine, stvaranje novog mentaliteta zbog migracija u domovini, emigriranja izvan domovine i povratka natrag. To su sve »znakovi vremena« koje treba čitati, a tu smo mi u zaostatku. U današnjim previranjima treba vidjeti što je stalno, a što prolazno. Crkva se sastoji od ljudi. Fakultet mora tako

obrazovati svoje studente da znadu današnjem čovjeku njegovim jezikom prenijeti objavu Božju. Dekan dalje ističe potrebu stručnjaka i istraživača i u Crkvi. Nitko nije oslobođen trajnog razmišljanja i svakako je veliko zlo ne biti pripravan.

Na kraju govora dekan iznosi i poteškoće fakulteta: manjak kadrova, neuređena biblioteka, premalo stručne literature na hrvatskom jeziku, reforma fakulteta ... Govor je završio konstatacijom: Čovjek vapi za spasenjem, a fakultet je poslan da mu ga da.

Poslije govora zbor Instituta otpjevao je skladbu Kamila Kolb »Ti si Petar«.

J. K.

Bjelovar. Proslava 200. obljetnice župe.

Župa Bjelovar proslavila je 200. obljetnicu postojanja 15. listopada 1972. na blagdan sv. Terezije Avilske, zaštitnice župe. Za tu proslavu pripremala se je cijela župa, posebno pak župni pjevački zbor.

Velikim zalaganjem s. Virginije Kolić formiran je mješoviti zbor. Već u proljeće počele su vježbe. Iako je polovicom rujna s. Virginija premještena u Zagreb, zbor je nastavio radom i vježbom pod vodstvom s. Renate. Njezinom strpljivošću i brigom zbor je do kraja uvijek ban dočekao veliki dan proslave.

Euharistijskom slavlju predsjedao je zagrebački nadbiskup dr Franjo Kuharić. Prije bogoslužja posvetio je novi mramorni oltar, koji je podignut darovima župljana kao spomen 200. obljetnice župe.

Na ulaz gospodina nadbiskupa u crkvu zbor je pjevao četverglasno »Evo veliki svećenik« od dr. fra Ivana Glibotića, a za vrijeme bogoslužja »Misu za puk i troglasni mješoviti zbor« od Anđelka Klobučara. Na prikazanje je troglasni ženski zbor pjevao motet s. M. Tarzicije Fosić »Divan si, Gospodine«. Kako je crkva bila prepuna vjernika, a isto tako sakristija, župni hodnici i dvorište, to je za vrijeme dijeljenja sv. Pričesti narod pjevao pučke euharistijske pjesme.

Na poslijepodnevnom programu u prigodnoj akademiji u crkvi zbor je pjevao motet s. Lujze Kozinović »Velik je Gospodin« preuređen za troglasni mješoviti zbor od Lj. Galletića.

Na kraju akademije župnik se zahvalio svim učesnicima proslave, a posebno pjevačima koji su žrtvovali da proslava tako lijepo uspije. Preuzvišeni je nadbiskup prije odlaska čestitao svima, a posebno djeци i mladeži, koji su skladno i lijepo uvježbali svoje točke, te pjevačima koji su svojim pjevanjem uljepšali ovu proslavu.

I. D.

Mirogoj, Svi Sveti, 1972. Komemorativni koncert Društva Hrvatskih skladatelja

Već treću godinu zaredom održava se u crkvi Krista Kralja na Mirogoju duhovni koncert uz Dan Mrtvih, a da se o tome malo ili ništa nije pisalo do danas u našoj katoličkoj štampi. Prve je godine izvjestio o tom događaju »Glas Koncila«, a prošle ga nije nitko ni registrirao!

Kod nas se sve novo, što nije »uhodano«, teško probija i teško prima! Ali ovi koncerti, rođeni iz želje da ljudima prenesu određenu poruku, postali su za vjernike i nevjernike, sami po sebi, doživljaj. Oni su ih okupili i ujedinili oko misterija smrti, potičući ih na razmišljanje i nužno traženje odgovora. Ova poruka koja je prve godine mnoge iznenadila, postala je već sada potreba mnogih, koji se taj dan okupljaju oko šutljivih grobova svojih pokojnika, jer osmišljavaju njihov dolazak, podižu Nadu i ispunjavaju prazninu u njihovim dušama. Potvrđuje povezanost živih sa Gradom mrtvih, u pobjedi Života nad smrću.

Preda mnom je program iz 1970. godine, koji nosi naslov: »PORUKA USKRŠNUCA-u vječnoj Riječi, lirici i glazbi«

Sudjelovali su: Mješoviti komorni zbor, Muški zbor grkokatoličke crkve iz Zagreba, gudački kvartet. Solisti: Vera Francić, alt — Anđelka Stankova, sopran — Hrvoje Matić, tenor. Recitatori: Obrenija Grgić i Zeljko Vencl. Za orguljama Anđelko Klobučar, Dirigent: Zeljko Sojčić.

Izvedena su djela:
J. Gallus: »Ecce quomodo mortur justus«

Rimski-Korsakov: »Oče naš«
J. Gruber: »Duše su pravednih...«
A. Stradella: »Pieta Signore«
F. Dugan: »Molitva«

G. F. Händel: Duet iz oratorija »Mesija«

M. Koch: »Libera me«
F. Vilhar: »Veličaj«
N. Bortnjanski: »Aliluja«
G. F. Händel: »Aleluja« iz oratorija »Mesija«

Koncert je vrlo dobro izveden i primljen sa simpatijama od velikog broja slušatelja, kako onih u prepunoj crkvi, tako i onih koji su preko razglasa, izvan crkve, s najvećom pažnjom pratili sve točke koncerta.

Druge godine, 1971, na Svi Svete, održan je Vokalni Duhovni Koncert, u izvedbi uglednog pjevačkog zbora KUD »Joža Vlahović« iz Zagreba.

Solisti su bili: Denis Oštrić i Doni Bazina.

Dirigent: Mo Emil Cossetto
Uz orgulje: prof. Anđelko Klobučar
Na programu su bile slijedeće skladbe:

Th. L. da Vittoria: »Agnus Dei«
I. Lukačić: »Canite et psallite«
J. S. Bach: »Kantata 118«
V. Lisinski: »Cum invocarem«
L. Levandovski: »Psalam 150«